

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

18.12.2020. Nr. 1.7-2/1412

Uz 03.11.2020. Nr. 1.2.-8/1501

Kuldīgas novada pašvaldībai

Par SIA “Kuldīgas siltumtīkli”

Konkurences padome (turpmāk – KP) ir saņēmusi Kuldīgas novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) iesniegumu par līdzdalības izvērtējumu pašvaldības kapitālsabiedrībā SIA “Kuldīgas siltumtīkli”.

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88.panta pirmajā daļā, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, radītas preces vai pakalpojumi vai pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Savukārt, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt minētā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus, publiskai personai ir nepieciešams veikt paredzētās rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī konsultēties ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām vai nodibinājumiem.

Pašvaldība ir veikusi VPIL 88.panta otrajā daļā paredzēto rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, kā arī konsultējusies ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru, kuras ieskatā Kuldīgas novada pašvaldība ar savu līdzdalību SIA “Kuldīgas siltumtīkli” nodrošina pakalpojumus, kas ir svarīgi pašvaldības administratīvajai teritorijai un tās attīstībai, līdz ar to Pašvaldības līdzdalība šajā kapitālsabiedrībā būtu jāsauglabā.

No KP iesniegtā Pašvaldības izvērtējuma par līdzdalības saglabāšanu SIA “Kuldīgas siltumtīkli” konstatējams, ka SIA “Kuldīgas siltumtīkli” pamatdarbība ir centralizētas siltumapgādes nodrošināšana (NACE 35.30), kas saistīta ar pašvaldības autonomās funkcijas izpildi. Par siltumapgādes pakalpojumu sniegšanu Kuldīgas novada pašvaldība 31.01.2014. noslēgusi ar SIA “Kuldīgas siltumtīkli” deleģēšanas līgumu par siltumapgādes nodrošināšanu Kuldīgas pilsētā un novadā.

SIA “Kuldīgas siltumtīkli” ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja, kas reģistrēta Siltumenerģijas ražotāju reģistrā ar Nr. SR0078, Siltumenerģijas tirgotāju reģistrā ar Nr. ST0020, licencēta Siltumapgādes pārvades un sadales komersantu reģistrā ar Nr. E23056 (līdz 30.07.2037).

Pašvaldībai pieder 100% SIA “Kuldīgas siltumtīkli” kapitāla daļu.

No KP iesniegtā Pašvaldības izvērtējuma par līdzdalības saglabāšanu SIA “Kuldīgas siltumtīkli” izriet šādi papildus pakalpojumi:

- 1) elektroenerģijas ražošana koģenerācijā (NACE 35.11);
- 2) apkures sistēmu un tīklu remontdarbi (NACE 43.22);

3) katlu māju un laukuma iznomāšana (NACE 68.20);

SIA "Kuldīgas siltumtīkli" 2019.gada ieņēmumi no centralizētās siltumapgādes – (*) EUR, ieņēmumi no elektroenerģijas ražošanas koģenerācijā – (*) EUR, ieņēmumi no apkures sistēmu un tīklu remontdarbiem – (*) EUR, ieņēmumi no katlu māju un laukuma iznomāšanas – (*) EUR.

Pašvaldības ieskatā SIA "Kuldīgas siltumtīkli" veiktā komercdarbība, nodrošinot centralizēto siltumapgādi atbilst VPIL 88.panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punktam. Attiecīgi – nav citu tirgus dalībnieku, kas Kuldīgas novadā sniegtu centralizētus siltumapgādes pakalpojumus, SIA "Kuldīgas siltumtīkli" pārvalda Kuldīgas novada siltumapgādes inženiertīklus, kas uzskatāmi par stratēģiski svarīgu īpašumu pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai un kura pārvaldīšana nodrošina pašvaldības kontrolētajai kapitālsabiedrībai iespēju sniegt stratēģiski svarīgus pakalpojumus, kas kvalificējami arī kā valsts drošībai vitāli svarīgi pakalpojumi.

Attiecībā uz siltumenerģijas ražošanas, pārvades, sadales un tirdzniecības pakalpojumiem KP norāda, ka saskaņā ar Enerģētikas likuma 51.panta pirmo daļu pašvaldības, veicot likumā noteikto pastāvīgo funkciju, organizē siltumapgādi savā administratīvajā teritorijā, kā arī veicina energoefektivitāti un konkurenci siltumapgādes un kurināmā tirgū¹.

Tā kā centralizētā siltumapgāde (pārvade un sadale) un siltumenerģijas ražošana un tirdzniecība ir atsevišķi pakalpojumi², KP secina, ka centralizētās siltumapgādes pārvades un sadales pakalpojumu sniegšanas tirgū vēsturiski var būt izveidojies dabiskais monopols, kas izskaidrojams ar infrastruktūras izveidi un uzturēšanu un šo pakalpojumu sniegšanas tirgū vairāku konkurējošu tirgus dalībnieku darbība var nebūt iespējama. Līdz ar to KP atzīst, ka SIA "Kuldīgas siltumtīkli" sniegtie siltumapgādes pārvades un sadales pakalpojumi – ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē.

Attiecībā uz siltumenerģijas ražošanu, no Pašvaldības izvērtējuma secināms, ka Pašvaldības teritorijā nav citu tirgus dalībnieku, kas nodrošinātu šo pakalpojumu, tādējādi, KP atzīst, ka atbilstoši VPIL 88.panta pirmās daļas 1.punktam SIA "Kuldīgas siltumtīkli" nodrošinot siltumenerģijas ražošanu, novērš tirgus nepilnību. Tomēr KP norāda, ka tās ieskatā siltumenerģijas ražošanas tirgū potenciāli ir iespējama konkurence, tādējādi gadījumā, ja šī pakalpojuma sniegšanas tirgū vēlētos ienākt privātie tirgus dalībnieki, SIA "Kuldīgas siltumtīkli" atbilstoši Enerģētikas likuma 48. un 49.pantam būs jānodrošina iespējas arī privātajiem tirgus dalībniekiem realizēt to saražoto siltumenerģiju.

Attiecībā uz SIA "Kuldīgas siltumtīkli" veikto elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā izvērtējumā norādīts, ka SIA "Kuldīgas siltumtīkli" Kuldīgas pilsētā siltumenerģijas ražošanai izmanto 4 stacijas, no kurām viena ir koģenerācijas stacija. Tajā vienlaicīgi tiek ražota gan elektroenerģija, gan siltumenerģija, kas ļauj efektīvāk izmantot kurināmo. Daļa koģenerācijā saražotās enerģijas tiek izmantota pašpatēriņam, savukārt pārējais obligātā iepirkuma ietvaros tiek realizēts AS "Enerģijas publiskais tirgotājs". Pašvaldība norāda, ka attiecībā uz šo darbību nav konstatējama tirgus nepilnība, tomēr, atsakoties no koģenerācijas izmantošanas, pirmkārt, tirgū samazinātos atjaunojamā veidā saražotas elektroenerģijas apjoms. Otrkārt, ņemot vērā, ka daļu saražotās enerģijas kapitālsabiedrība izmanto pašpatēriņam, pārtraucot koģenerāciju varētu celties uz elektroenerģiju attiecināmās izmaksas, kas, savukārt, var atstāt ietekmi uz tarifu.

KP piekrīt, ka attiecībā uz elektroenerģijas ražošanu koģenerācijā nav konstatējams VPIL 88.panta pirmās daļas 1.punktā ietvertais priekšnoteikums - situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā. Tomēr, ņemot vērā ieguldītās investīcijas attiecīgās infrastruktūras izbūvei un apstākli, ka elektroenerģijas ražošana koģenerācijas stacijās ar koģenerācijas iekārtām notiek vienlaicīgi ar siltumenerģijas

¹ Enerģētikas likums, sk. <https://likumi.lv/ta/id/49833-energetikas-likums>

² Sk. SPRK Energoapgādes pakalpojumu komersantu reģistru,

<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiYmIyYjYmYjQjZGNhOS00YzgwLTUwMmEtN2IwMWU2OTUwZGRkIiwidCI6ImU0MGNhOTA5LTg3YmEtNGQ2NS05MThILTU1YjYjVIMGRlODUwNSIsImMiOiJh9>

ražošanu vienotā tehnoloģiskajā procesā (izņemot kondensācijas režīmu³), tādējādi nodrošinot maksimālu energoresursu izmantošanas efektivitāti, attiecīgi KP ieskatā pie šādiem apstākļiem, SIA “Kuldīgas siltumtīkli” veiktā elektroenerģijas ražošana koģenerācijā nodrošina iespēju efektīvāk izmantot SIA “Kuldīgas siltumtīkli” rīcībā esošos resursus.

Attiecībā uz SIA “Kuldīgas siltumtīkli” veiktajiem apkures sistēmu un tīklu remontdarbiem izvērtējumā norādīts, ka SIA “Kuldīgas siltumtīkli” sniedz fiziskām un juridiskām personām (tai skaitā pašvaldībai) apkures sistēmu un tīklu remontdarbus. Vairumā gadījumu šādus pakalpojumus izmanto tieši kapitālsabiedrības klienti, taču reizēm, nepieciešamības gadījumā, pakalpojumus izvēlas arī pakalpojumu saņēmēji ārpus centralizētajiem siltumapgādes tīkliem. Pakalpojumu tirgū darbojas vēl viens privātais tirgus dalībnieks, un nav konstatējama izteiktu ienākšanas barjeru, privāto komersantu ienākšanu attur neregulārs pieprasījums un kvalificētu speciālistu trūkums, ko publiska persona nespēj ietekmēt. Pašvaldība izvērtējumā iekļāvusi konkurences neitralitātes risku izvērtējumu.

KP secina, ka pirmšķietami uz SIA “Kuldīgas siltumtīkli” veiktajiem apkures sistēmu un tīklu remontdarbiem var konstatēt daļēju tirgus nepilnību, vienlaikus ir būtiski, ka turpinot sniegt šos pakalpojumus, regulāri tiktu veikts ietekmes uz konkurenci izvērtējums, lai identificētu un novērstu iespējamus konkurences neitralitātes riskus.

Attiecībā uz katlu māju un laukuma iznomāšanu KP konstatē, ka attiecīgās darbības nodrošina iespēju efektīvāk izmantot SIA “Kuldīgas siltumtīkli” rīcībā esošos resursus. Pašvaldība arī norādījusi, ka, izvērtējot, nav konstatējusi konkurences neitralitātes riskus, kā arī nomas tiesības tiek izsolītas izsolē.

Apkopojot iepriekšminēto, tā kā SIA “Kuldīgas siltumtīkli” sniegtie pamatpakalpojumi – centralizētas siltumapgādes nodrošināšana – atbilst VPIL 88.panta pirmās daļas 1. un 2.punktam, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, kā arī tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai, KP nav iebildumu pret Pašvaldības līdzdalības saglabāšanu SIA “Kuldīgas siltumtīkli”.

Priekšsēdētāja p.i.

J. Račko

---

³ SPRK 11.06.2010. lēmuma Nr.1/10 “Koģenerācijas tarifu aprēķināšanas metodika” 2.17.punkts, <https://likumi.lv/ta/id/211966-kogenerācijas-tarifu-apreķinasanas-metodika>.